T.C. DANIŞTAY 10. DAİRE, E. 1992/2679, K. 1994/554, T. 10.2.1994

Turistik belgeli yerlerin kapanma saatinin 04.00 olarak belirlenmesine ilişkin valilik işleminin iptali

ÖZET :5442 Sayılı İli İdaresi Kanununun 11. maddesi uyarına umuma açık eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatlerinin tesbitinde valilik yetkilidir.

Turistik işletme belgeli içkili gazinolarda asayiş yönünden denetimine ihtiyaç olduğu kesindir. Bu denetime mülki amirin yetkili olduğundan da kuşku yoktur. Hal Böyle olunca çalışma saatlerinin Valilikçe tesbitinde ve denetiminde yasaya ve kamu yararına aykırılıktan söz edilemez.

İstemin Özeti : Ankara Emniyet Müdürlüğü Ruhsat İşleri Şube Müdürlüğünün 16.8.1990 gün ve 2 KS 2038 sayılı yazısı üzerine Ankara Valiliğince onaylanan turistik belgeli yerlerin kapanma saatinin 04.00 olarak belirlenmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan dava sonunda; Ankara 7.İdare Mahkemesince 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11.maddesi ile Valilere suç işlenmesini önlemek kamu düzen ve güvenini korumak için gerekli tedbirleri alma konusunda yetki verildiği, dava konusu yerlerin umuma açık eğlence yeri olup içki verildiğinin tartışmasız olduğu, açılış ve kapanış saatlerinin tayin yetkisinin valilere ait bulunduğu, her ne kadar davacı 2634 sayılı Yasanın 20.maddesi uyarınca bu yerlerin açılış ve kapanış saatlerinin Turizm Bakanlığının tesbite yetkili olduğunu ileri sürmekte ise de, bu maddenin açılış ve kapanış saatlerini Bakanlığın tesbit edeceği şeklinde bir hüküm içermediği, turizm işletme belgelerinde de çalışma sürelerinin belirtilmediği gerekçeleriyle davanın reddi yolunda verilen 26.12.1991 tarih ve E:1990/478, K:1991/2351 sayılı kararın, davacı tarafından valiliğin turistik belgeli olan işyerlerinin dışındaki içki ruhsatına haiz işyerlerinin açılış ve kapanış saatlerini tesbite yetkili olduğu, 2634 sayılı yasanın 20.maddesinin yanlış yorumlandığı, yasa tabirinin çalışma saatleri olduğu, açılış ve kapanışında bu cümlenin içinde bulunduğu gerekçeleriyle temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

D.Tetkik Hakimi : Efser Koçakoğlu

D. Savcısı : Metin Yüksel

Düşüncesi : Turistik işletme belgeli içkili gazinolarda asayiş yönünden denetimine ihtiyaç olduğu kesindir. Bu denetime mülki amirin yetkili olduğundan da kuşku yoktur. Hal Böyle olunca çalışma saatlerinin Valilikçe tesbitinde ve denetiminde yasaya ve kamu yararına aykırılıktan söz edilemez. Bu sebeple temyize dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49.maddesinin 1.fıkrasında

belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp idare mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddiyle idare mahkemesi kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince işin gereği düşünüldü:

İdare ve Vergi Mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 3622 sayılı Kanun ile değişik 49.maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Bozulması istenen karar, usul ve hukuka uygun olup dilekçede ileri sürülen temyiz sebepleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden,

SONUÇ : Temyiz isteminin reddi ile bozulması istenen kararın onanmasına 10.2.1994 gününde oybirliği ile karar verildi.

T.C. DANIŞTAY 6. DAİRE, E. 2001/6489, K. 2003/679, T. 27.1.2003

Müstakil eğlence yerine ait turizm deneme işletme belgesinin Jandarmanın denetimi üzerine Turizm Bakanlığınca iptal edilmesi

ÖZET : Kolluk kuvveti olarak jandarmanın, güvenlik açısından tesislerde yapacağı denetime dayanılarak Turizm Bakanlığınca 2634 sayılı yasa hükümleri uyarınca işlem tesis edilebilir.

İstemin Özeti: Erzurum İdare Mahkemesinin 12.09.2001 günlü, E: 2001/262, K: 2001/1083 sayılı kararının usul ve yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, ..., ... İlçesi, ... Karayolu ... bölgesinde yer alan müstakil eğlence yerine ait turizm deneme işletme belgesinin 2634 sayılı Yasanın 34. maddesi uyarınca iptaline ilişkin 15.01.2001 günlü, 12 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesince, turizm belge işyerlerine ait denetim yetkisinin ve yapılacak tespitlerin yalnızca Turizm Bakanlığına ait görevlilerce gerçekleştirileceği, her ne kadar jandarma tarafından yapılan bazı tespitler Turizm Bakanlığına intikal ettirilerek davacının turizm deneme işletme belgesi iptal edilmiş ise de Turizm Bakanlığı yetkililerince 2634 sayılı Yasanın 34. maddesi uyarınca inceleme yapılarak bu maddede belirtilen fiillerin işlendiği yolunda tespit yapılmadan tesis edilen dava konusu işlemde mevzuata uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptaline karar verilmiş, karar davalı idarece temyiz edilmiştir.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 34-d maddesinde, 33. maddenin (e) fıkrasındaki şartların tahakkuku ve tesisin açık kalmasının ülke turizmi ve can güvenliği yönünden sakınca yaratması turizm yatırım ve turizm işletme belgesinin iptali nedenleri arasında sayılmıştır.

Anılan Yasanın 33/e maddesinde, işletmede, işletme sahip veya sorumlusunun katkısı, kusuru veya ihmaliyle suç işlendiğinin tespiti halinde, özel hükümler saklı kalmak kaydı ile yirmibeşbin liradan yüzbin liraya kadar para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

T.C. Anayasasının 126. maddesinde yer alan "illerin idaresinin yetki genişliği esasına dayandığı" ilkesi uyarınca ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununa göre ilde devletin ve hükümetin temsilcisi ve ayrı ayrı her Bakanın temsilcisi ve bunların idari ve siyasi yürütme vasıtası olan valinin, merkezi idarenin ildeki temsilcisi olduğu, valinin ilde kamu düzeninin ve toplumun güvenliğini sağlamakla görevli olduğu, bu yasal düzenlemeler uyarınca mahallin en büyük mülki amiri emri altındaki kolluk güçlerine 2559 sayılı Yasa'da öngörülen işlemleri ve uygulamaları yaptırmak yetkisine haiz bulunmaktadır.

2559 sayılı Yasaya göre zanlıların tespiti ve bunların hakkında yasal kovuşturma yapılmasında ve 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca işlem tesisi için Turizm Bakanlığına bilgi verilmesinde yetki yönünden hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, davacıya ait turizm deneme işletme belgesinin, tesise ilişkin ... İl Jandarma Komutanlığının 14.12.2000 günlü, 13767 sayılı yazısı görüşülerek; gerek turizm işletmeciliği gerekse genel sağlık açısından vasıflarını yitirmiş olması ve ülke turizmi yönünden sakınca yaratması nedeniyle 2634 sayılı Yasanın 34. maddesi uyarınca iptal edildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, kolluk kuvvetleri olarak jandarmanın güvenlik açısından tesislerde yapacağı denetime dayanılarak Turizm Bakanlığınca 2634 sayılı Yasa uyarınca işlem tesisi yerinde olduğundan, idare mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, Erzurum İdare Mahkemesinin 12.09.2001 günlü, E: 2001/262, K: 2001/1083 sayılı kararının oyçokluğuyla bozulmasına, dosyanın adı geçen mahkemeye gönderilmesine 27.01.2003 gününde karar verildi.

AZLIK OYU :

Dava konusu işlemin iptali yolundaki temyize konu idare mahkemesi kararında 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma edenlerinden hiçbirisi bulunmadığından bozma istemi yerinde görülmeyerek mahkeme kararının onanması gerektiği oyuyla karara katılmıyorum.